

Halvårsplan for Blå og Grønn høsten 2019:

<p>August: Innkjøring - barn, foreldre og personal</p> <p>Bli kjent i ny gruppe - vi bruker god tid på å bli kjent med hverandre i gruppa. Tilvenning til to ukers perioder med gardsuker og naturuker som er nytt dette barnehageåret</p> <p>Forventningsavklaringer</p> <p>Innhøsting - grønnsaker/bær - kultur og tradisjon</p> <p>Vennskap og samarbeid</p> <p>Fjøset og dyra våre</p> <p>Oppstart skolegruppa - tur til Vitensenteret</p> <p>Språkfokus: Forut barneaksjonen - Nanah og Løvefjellet, samtale, tekst, film, sang, dans</p>	<p>September: Innhøsting - grønnsaker/ bær - kultur og tradisjon</p> <p>Uke 38 har vi beredskapsuke. Vi samtaler med barna om brannvern, førstehjelp og politi. Vi blir kjent med Bjørnis i et pedagogisk opplegg om brannvern for barn og med Henry i et opplegg om førstehjelp for barn</p> <p>Uke 39 har vi Høstfest og tema Forut barneaksjonen</p> <p>Vennskap og samarbeid</p> <p>Fjøset og dyra våre</p> <p>Skolegruppa – overnatting og duejakt, tur på Ottestadstien</p> <p>Språkfokus: Forut barneaksjonen - Nanah og Løvefjellet, samtale, tekst, film, sang, dans</p>	<p>Oktober: Høsten - klær, vær, temperatur og farger Hva skjer i naturen om høsten? Vi rydder opp i drivhus og kasser</p> <p>Trekkfugler/standfugler - foring av fugler og fuglekarnapp</p> <p>Rense fuglekassene</p> <p>Kosebamsedag – vi tar med kosebamsene på tur til Holmen og vi leker og synger med dem. Egen invitasjon kommer</p> <p>Vennskap og samarbeid</p> <p>Fjøset og dyra våre – vi klargjør i fjøset til dyra skal inn</p> <p>Juleverksted</p> <p>Språkfokus: boka «Fugl» av Lisa Aisato</p>
--	--	---

November:

Juleverksted

Fugleforing, lage fuglemat

Vennskap og samarbeid

Fjøset og dyra våre

Språkfokus: Boka «Fugl» av Lisa Aisato

Desember:

Tradisjonsformidling

Adventssamlinger

Baking

Nissefest

4. desember - Lussiforestilling for skolegruppa

6. desember - St. Nicolaus, polsk tradisjon for barna

13. desember – Luciafeiring, skolegruppa går Lucia i de andre avdelingene

17. desember – julekos og gløgg for alle - i/ved hytta – få med juleposen hjem

Fjøset og dyra våre

Språkfokus: Jul

Del 2. Arbeid med rammeplanens 7 fagområde

Fagområde	Hva	Hvordan
Kommunikasjon, språk og tekst	<ul style="list-style-type: none"> - Alle skal få mulighet til å delta i samtale med andre. - Være gode dialogpartnere: lytte til hverandre og vente på tur. - Gi tilbakemeldinger på positive egenskaper hos hverandre. - Utfordre barna til å sette ord på følelser og hendelser. - Daglig lesestund. - Leke med språket for å øve språklig bevissthet: rim, regler, tulleord, førstelyd, klappe stavelser etc. - Ha alfabet og tallbilde på veggen. - Øve på å kjenne igjen og skrive forbokstaven i navnet sitt. - Bli kjent med ulike dialekter. - Øve på å skrive navnet sitt og enkle ord.	<ul style="list-style-type: none"> - Voksne som gode språklige forbilder som lytter, bruker bevisst kroppsspråk, talespråk og tekster. - Voksne som gir barna tid til å uttrykke seg. - Voksne som deltar i samtaler på barnas premisser - språknivå - interesser - humornivå. - Leke med språket i hverdagen, ute som inne, og skape språkstimulerende læringssituasjoner. - Skolegruppe aktiviteter - Voksne som er bevisst på valg av litteratur - Tett samarbeid med biblioteket - bokkasser - Barna deltar aktivt i demokratiske prosesser. - Vi leser, dramatiserer, samtaler om og bearbeider på ulike måter utvalgte fortellinger og sanger. - Vi bruker Snakkepakken som et arbeidsverktøy for å kvalitetssikre godt språkmiljø.

<p>Nærmiljø og samfunn</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, - Samarbeid med nærliggende gårder - Vi går turer rundt omkring i nærmiljøet. - Vi lærer om trygg ferdsel i trafikken - Besøke bibliotek - Anerkjenne barna som individer og deltakere i et demokratisk felleskap. - Ha et tett samarbeid med grunnskoler for en god overgang mellom barnehage og skole (Her følger vi en oppsatt plan for samarbeidet). 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppsøke nærmiljøet aktivt. - Voksne som viser interesse for å undre seg sammen med barna. - Deltagelse i Gledesaksjon på Stange - Trene til 17.mai i barnehagen - Markere samefolkets dag - Voksne som aktivt bidrar til å synliggjøre barnehagens kulturelle mangfold. - Bruke Naffens boks til trafikk- opplæring
<p>Kropp, bevegelse og helse</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vi øver på å kle på seg det meste selv (for eksempel bukse, genser, sokker, strøpebukse, regnklær etc.) - Ha igjen glidelås selv, kneppe igjen jakker, skjorter etc. - Bruke kroppen som redskap og tema for samtale. - Øve på vanskelige fingerferdigheter. - Klippe etter streker, - Øve blyantgrepet. - Øve oss på knyting. - Samlinger med sanger og leker med bevegelse, bl. Røris, faste yoga øvelser. - Varierte aktiviteter inne og ute. - Oppleve mestring i ulike sportsaktiviteter: ski, skøyter, sykling, lek m/ball - Dans/bevegelse til musikk - Faste turdager, få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv i alle årstider. - Videreutvikle fin og grovmotorikk. - Vi arbeider med gode rutiner for håndvask: Vi vasker hender før og etter måltid, etter toalettbesøk og ellers når vi blir skitne på hendene. - God veksling mellom aktivitet og hvile - Smake på nye matsorter. - Barna er med og bestemmer måltidene: hva vi skal ha, hjelpe til å lage maten, dekke bord og rydde etter måltidet. - Lære om førstehjelp 	<ul style="list-style-type: none"> - Voksne som støtter, anerkjenner, oppmuntrer og legger til rette for mestring, trivsel, undring og utforskertrang. - Voksne som er bevisste på et godt og variert kosthold. - Voksne som setter ord på det vi gjør her og nå. - Stimulering til å bruke alle sansene våre. - Turer. - Barns medvirkning i valg av aktiviteter, lekegrupper og rom. - Bevisste voksne som vektlegger det fysiske og pedagogiske miljøet inne og ute - sammen med barna. - Lære om førstehjelp og bruke «Henry», et pedagogisk opplegg om førstehjelp for barn

Kunst, kultur og kreativitet	<ul style="list-style-type: none"> - Bli kjent med flere metoder innen forming: bl.: maling, toving, snekring, bruk av ulike materialer til å lage skulpturer og bilder. - Bibliotek. - Oppsøke lokalmiljøet på turdagene. - Rollelek/utkledding. - Gi barna impulser, støtte og gi dem muligheter til å uttrykke ulike opplevelser ved formingsaktiviteter, lek etc. - Gi barna inntrykk og støtte oppunder barnas interesser og undring. - Legge til rette for barns uttrykk. - Sanger, rim, regler og eventyr. - Dramatisering av eventyr, - Dans og bevegelse til sang og musikk. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette for at barna skal få oppleve et mangfold av opplevelser og aktiviteter. - Sørge for variert materiale og verktøy for skapende virksomhet. - Lytte til og støtte barna i deres innspill og ønsker. - Bruk av musikk, dans og drama. - Være bevisst på samspillet mellom kunst, kultur og barnas lek. - Aktive voksne som er bevisst lekens verdi, legger til rette for variert og inkluderende lek - Aktive voksne som støtter barna i deres undring
Natur, miljø og teknikk	<ul style="list-style-type: none"> - Kjennskap til årstidene. Hva skjer med planter og dyr i de ulike årstidene? - Barna skal få innsikt i og kunnskap om dyrking av jorda og om vekster og sammenhengen mellom landbruk, matproduksjon, dyr og natur. - Barna skal få innsikt i livets sirkel, fra fødsel til død. De skal få kunnskap om dyra, foring og stell og lære å vise omsorg og respekt overfor dem. - Barna skal lære om fugler vi finner i den norske naturen, deres levemåte og behov gjennom årstider. - Gå på tur i nærområdet - Bruke naturen i nærmiljøet for å oppleve ulike impulser og sanseopplevelser. - Lære seg verdien av å ta vare på naturen: - Lære enkel sortering/resirkulering av søppel: papir, glass og metall, kartonger. - Eksperiment/enkle fysikkforsøk - Øve på å bruke digitalkamera. - Overnatting ute med duejakt for skolestartere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi sår og dyrker grønnsaker i grønnsakhage og drivhus. - Vi observerer bønder i deres arbeid på jorda rundt barnehagen og følger endringer på jorda gjennom årstidene. - Vi slakter gris før jul og tilbereder tradisjonell mat til julelunsj. - Vi klekker kyllinger. - Bruker fagbøker til innhenting av fakta om dyr og natur. - Fuglekarnapp - vi rensker den om våren, fyller med kvister og mat i vinteren og observerer aktivt i hverdagen. - Vi lager fuglemat. - Vi henger opp, vedlikeholder og observerer fuglekasser rundt i nærområdet. - Bruker fuglebøker til innhenting av fakta. - Temarelaterte samlingsstunder.

		<ul style="list-style-type: none"> - Aktive og tilstedeværende voksne i barnas opplevelser og undring. - Voksne som tar barns ytringer og ønsker på alvor. - Barns medvirkning angående turens mål og innhold. - Vi har mye uteliv og gode opplevelser i naturen - Aktive voksne som hjelper barna å oppleve mestring i fjøset - barna deltar aktivt i det praktiske arbeidet.
Etikk, religion og filosofi	<ul style="list-style-type: none"> - Respekt og forståelse og toleranse for hverandre og ulike kulturer. (bl.a. Samisk kultur) - Videreutvikle vennskap og nestekjærlighet. - Dramatisering/fortelling om høytider. - Sanger og bøker knyttet til høytidene. - Markere nasjonaldagene og høytidsdager til barna på avdelingen med flagg og evt. Tradisjoner. - Få bekreftelse på opplevelser og undring gjennom møte med andre barn og voksne. - Få mulighet til å finne svar på spørsmål man undrer seg over. - Bruke ulike kilder sammen med barna til å finne svar (faktabøker og pc). - Vise bordskikk og høflighet. - Øve på å dele og vente på tur - Tydeliggjøring av felles regler utarbeidet sammen med barna 	<ul style="list-style-type: none"> - Møte barns tro, spørsmål, utforskertrang og undring med alvor og respekt. - Skape rom for opplevelser, undring, ettertanke og gode samtaler. - Skape interesse for og bidra til forståelse og toleranse for ulike kulturer, og ulike måter å leve på. - Fokus på identitetsbekreftelse og perspektiv utvidelse. - Være bevisst den betydning vi har som forbilder, og opptre slik at barna kan få støtte i sin egen identitet og som deltaker i et felleskap. - Gi barna tid til å løse konflikter selv. - Hjelp barn i konfliktsituasjoner, gi barna hjelp til å finne konstruktive løsninger.
	<ul style="list-style-type: none"> - Peketelling. - Få erfaring med tallsymbolene igjennom synliggjøring. - Dekke bord, kunne finne frem riktig antall kopper til måltidet. - Bli kjent med kalenderen, dato, årstid og været. 	<ul style="list-style-type: none"> - Voksne som lytter og er oppmerksomme på den matematikken barnet uttrykker igjennom lek, samtaler og hverdagsaktiviteter.

Antall, rom og form	<ul style="list-style-type: none"> - Få erfaring med koblingen mellom siffer og antall i spill og hverdagsaktiviteter. - Bruke sanger/regler til å oppøve telleforståelse fram til ti og baklengs. - Trene lokaliseringsevne inne på barnehagens område og på tur. - Introdusere begrepene høyre og venstre. - Sortere etter funksjon, størrelse og utseende. - Utforske ulike former og størrelser. - Puslespill med større antall brikker. - Jovo brikker og Lego. - Bruke ulike måleredskaper i forbindelse med bl.a. baking og matlaging. - Lære seg korrekte betegnelser på geometriske former og å kunne skille disse fra hverandre.	<ul style="list-style-type: none"> - Voksne som er tydelig og bevisst i bruk av matematiske begrep i kommunikasjon med barna. - Voksne som legger til rette for sortering av leker ut og inn av kasser. - Sørge for tilgjengelig materiell som gir barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.
----------------------------	---	---